

δάπεδον τῆς Στοᾶς τοῦ Φίλωνος ἦτοι 1,00-1,50 ὑπὸ τὴν πλακόστρωσιν τῆς αὐλῆς τοῦ Ναοῦ καὶ εἰς στῶμα χώματος, ὅπερ ἔφερε ζωηρὰ ἔγχνη καύσεως, κατὰ τὴν θέσιν τὴν μεταξὺ τῶν γραμμάτων ρ καὶ σ ἐμπεριλαμβανομένην (1). Αὐτῶν δὲ τῶν ἀγγείων τινὰ ἦσαν πεπληρωμένα τέφρας ἀνθρώκων καὶ σώζει καὶ νῦν ἔτι ἔγχνη αὐτῆς τὸ ἀπεικονισθὲν κατὰ τὸν ἀριθ. 6. Ὀλίγα δὲ καὶ ταῦτα τῶν τοῦ ἀπλουστεροῦ ἰδίως σχήματος (6) εὐρέθησαν καὶ κατὰ τὴν ἐπίχωσιν τὴν μεταξὺ τῆς ΒΑ¹⁵ γωνίας τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ ἐξ ὠμῶν πλίνθων τοίχου εἰς διάφορα βάλθη καὶ τινὰ ψαύοντα σχεδὸν τὸ βραχῶδες ἔδαφος.

Περὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν οὐδεμίαν ἔχω ἀμφιβολίαν· τὰ περισθέντα μάλιστα ἡμῖν θραύσματα ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς εὐρέσεώς των θεωρῶ ἀρχαιότερα τῆς Φιλωνείου Στοᾶς· οὐδὲν ὅμως τὸ κωλύον νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ τύπος αὐτῶν ἔκπαλαι ἐν χρήσει ἐξηκολούθησεν ὧν ὁ αὐτὸς καὶ κατόπιν, εἰ καὶ δὲν ἐξεχώσθησαν ὅμοια ἐκ στρωμάτων γῆς τῶν μεταγενεστέρων (τῶν Ῥωμαϊκῶν λ. χ.) χρόνων (2). Ἄλλ' ὅποια τις ἦν ἀράγε ἢ χρῆσις αὐτῶν; Δύο εἶδη ἀγγείων μνημονεύονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὡς ἰδίως εἰς τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια χρήσιμα ὁ κέρονος καὶ ἡ πηλομοχόη· ἀλλ' οἷονδ' ἦτο καὶ ἂν ἦτο τὸ σχῆμα αὐτῶν (3), οὐδὲν κοινὸν δύναται νὰ ἔχῃσι πρὸς τὰ ἡμέτερα ἀγγεῖα ἅτινα οὔτε εἰς τὸ νὰ πληρῶνται ὑγροῦ τιнос, ὡς ἡ πηλομοχόη (4), εἰσι κατάλληλα,

(1) Παράβ. Πρακτ. τοῦ 1882 σελ. 89, σημ. 2 καὶ τὸ ἐκεῖ προσηρημένον διάγραμμα.

(2) Εἶχα γράψει τ' ἀνωτέρω, ὅταν ἐξετάζων καὶ τὰ ἐν τῷ Ἐλευσινιακῷ Μουσείῳ ἐναποκείμενα θραύσματα ἀνεῦρον ἐπιμάλυμα ἦτοι πῶμα σχεδὸν ὁσίων τῶν τοῦ ἀπλουστεροῦ (6), ὡς εἰκάξω ἐκ τοῦ λευκοῦ ἐπιχρίσματος τοῦ, εἶδους, ὅπερ κατὰ τὴν προεξέχουσαν κατὰ τὸ στόμιον ζώνην φέρει ὀρεῖ ὄργανον ἐγκραγαμμένα ἐπὶ νωποῦ ἔτι τοῦ πληοῦ τὰδε τὰ γράμματα:

ΚΙΤΤΛ

ἅτινα πανομοιότυπος διὰ ξυλλογαφῆματος ἀποδίδονται ἐνταῦθα Τ! ἤθελε νὰ σημάνῃ δι' αὐτῶν ὁ γράψας ἀγνοῶ, διότι οὐδὲ τὸ παράπαν ἐνόησεν ὅτι ἦν ἢ μᾶλλον βίον γράμμα.

(3) Παράβ. Lenor. R. Ar. à Él. σελ. 53-55 καὶ σελ. 397-400.

(4) Πηλομοχόη, σκευὸς κεραμεῶν βεμβικιώδες, ἰδραῖον ἡσυχῆ, ὃ κοτυλίσκων ἔστιν προσαγορεύουσιν, ὡς φησι Πάμφιλος· χρῶνται δ' αὐτῶ ἐν Ἐλευσίνι τῇ τελευταίᾳ τῶν μυστηρίων ἡμέρᾳ, ἣν καὶ ἀπ' αὐτοῦ προσαγορεύουσι πηλομοχόας· ἐν ἣ δύο πηλομοχόας πληρώσαντες τὴν μὲν πρὸς ἀνατολάς, τὴν δὲ πρὸς δυσμὰς ἀνιστάμενοι ἀνατρέ-

οὔτε πρὸς τὸν σκοπὸν, πρὸς ὃν φαίνονται μεταχειριζόμενοι οἱ μύσται τὸν κέρονος (1), τῶν κοσμούντων τὰ πλεῖστα αὐτῶν (οὐχὶ δὲ πάντα, ὡς ἐσημείωσα) κοτυλίσκων (ἂν ἐπιτρέπεται νὰ ὀνομασθῶσιν οὕτω) πρὸς οὐδένα πρακτικὸν σκοπὸν, ὡς νομίζω, πεποιημένων. Κατὰ τὴν γνώμην μου οὐδὲν ἄλλο ἦσαν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀγγεῖα ἢ θυμιατήρια καὶ πρὸς τοιαύτην τινὰ χρῆσιν ἦσαν ὄντως καταλληλότατα τὰ διάτρητα αὐτῶν ἐπικαλύμματα· ὅτι δὲ θυμιατηρίων πολλῇ καὶ συχνῇ ἐγένετο χρῆσις καὶ ἐν τοῖς ἐν Ἐλευσίνι ἱεροῖς οἴκοθεν ἐννοεῖται.

Ἐν τῷ Πίνακι 9 ἀπεικονίσθησαν δύο ἔτι θραύσματα ἀγγείων εἰς τὸ πραγματικὸν αὐτῶν μέγεθος σημειωθέντα διὰ τῶν ἀρ. 10 καὶ 11. Τὸ ἔτερον τούτων (2) ἐκρίθη ἄξιον δημοσιεύσεως μετ' εἰκόνας ὄχι μόνον διὰ τὴν κατὰ τὸ στόμιον αὐτοῦ ἐπιγραφὴν, ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὴν τοῦ ἀγγείου τὴν περιεργον κατασκευὴν ἀπομιμουμένου θαυμασιῶς θαλάσσια ὄστρακα τὰ παρ' ἡμῖν καλούμενα νῦν χηβάδια. Κεῖται τῷ ὄντι ὅτι δὲν περιεσώθη ἡμῖν ἢ τὸ μικρὸν τοῦτο θραῦσμα τοῦ ἀγγείου, οὗ ὅμοιον δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ τῆς Ἐταιρίας Συλλογῇ· ὁ λαιμὸς καὶ τὸ στόμιον αὐτοῦ ἔσθθεν τε καὶ ἐξῶθεν φέρει λαμπρὸν μέλαν γάνωμα, ἀλλὰ τὸ χεῖλος ἀρήθη ἐρυθρὸν καὶ ἐπ' αὐτοῦ εἶναι μέλανι χρώματι καὶ ἐπιμελῶς γεγραμμένα τὰ Φιντίας ἐποίησεν. Ὁ τεχνίτης δὲν εἶναι ἄγνωστος (Klein, Griechische Vasen mit Meistersignaturen σελ. 78), ἀλλὰ νῦν τὸ πρῶτον, ὡς φαίνεται, γίνεται γνωστὸν ὅτι καὶ οὗτος οὐχὶ μόνον τοῦ ῥήματος ἔγραψεν ἔκαμε χρῆσιν (3).

ποῦσιν ἐπιλέγοντες ῥῆσιν μυστικὴν μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ ὁ τὸν Περιέθου γράψας . . . λέγων οὕτως,

ἵνα πηλομοχόας τὰσθ' εἰς χθόνιον χάσμι εὐφῆμως προχέωμεν.

(Ἀθην. 11. 93. Ἴδε καὶ Πολυδ. Ὀνομ. 10, 74).

(1) Κέρονος, ἄγγος κεραμεῶν ἔχον ἐν αὐτῷ πολλοὺς κοτυλίσκους κεκολλημένους, ἐν οἷς εἰσι μήκωνες λευκοί, πυροί, κριθαί, πισοί, λάθουροι, ὄγροι, φακοί· ὁ δὲ βαστάσας αὐτό, οἷον λιανοφορήσας, τούτων γεύεται . . . (Ἀθην. 11, 52 καὶ 56).

(2) Εὐρέθη ὅπου καὶ τὰ πλεῖστα ἄλλα τὰ φέροντα γραφὰς θραύσματα κατὰ τὰ βορειοανατολικά του Περιέθου.

(3) Παράβ. νῦν Klein ἐ. ἀ. σ. 7 καὶ ἐξῆς. Ἐννοεῖται δὲ οἴκοθεν ὅτι τὸ ἐν τῇ Arch. Zeitung 1884 σελ. 251 Φιλτίας ἐποίησεν. ἀνεξαρτήτως τοῦ ζητήματος ἂν Φιλτίας καὶ Φερτίας εἶναι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς τεχνίτης, θεωρῶ παραδρομῆς ἢ τοῦ τύπου ἀμάρτημα, ἀφοῦ καὶ ὁ Klein (σελ. 78) καὶ ὁ Brunn (Künstler Gesch. 2, σελ. 728) καὶ ὁ Jahn (Vasensammlung n. 401) ἔχουσι Φιλτίας ἔγραψεν.